

Kétszáz méter széles parksáv és a vigadótéri hatalmas dunaterasz Nagy-Budapest városfejlesztési tervében

vitéz Irsy László érdekes nyilatkozata a főváros jövő képéről

Nagy-Budapest fejlődésének egyik legfontosabb problémája közeledik a megvalósulás felé: a főváros közgyűlése másfél milliót szavazott meg a gyorsvasút építési munkálatainak előkészítésére. Valamennyi városfejlesztési szakértő véleménye egyezik abban, hogy Budapest közlekedésének korszerű átszervezése elodázhatatlan, mert a mai közlekedési állapotok nemcsak hogy akadályozzák a nagyváros forgalmát, hanem kerékkötői a további fejlődésnek.

Abból az alkalomból, hogy a földalatti gyorsvasút terve ismét egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz, felkeres-

elnökét, miképpen áll jelenleg az új városháza megépítésének kérdése?

— Az új városháza felépítéséről egyelőre nincs szó. A pénzügyi fedezet egyelőre csak a városháza új üzemi székházának építésére ad lehetőséget. A tervbevett új épületkomplexum azonban átmenetileg tiz-husz évre még hajlékot tud adni a városháza központi adminisztrációjának is. Abban a kérdésben, hogy a városháza, mint Budapest új nagyszabású középülete hová kerüljön, még nincs döntés. A hazai és a külföldi szakértők véleménye az, hogy Nagy-Budapest új városházának méltó helye a Duna partján van. Magam

áll rendelkezésre a tervek tökéletes kidolgozására, amely rendkívül fontos az ilyen nagyszabású építkezéseknél.

A továbbiakban a városháza és a bazilika közötti „Forum” kialakításának tervéről érdeklődtünk vitéz Irsy Lászlótól.

— Főleg hangsúlyoznom, hogy a Szent István-bazilikát rendkívül előnytelen helyzetben, szűk térre építették, háttal a főútvonalnak, szembe egy sikátorszerű szűk utcával. A bazilikát legalább egyik oldaláról kell kiszabadítani s akkor máris érvényesülnek a templom gyönyörű arányai. A városháza és a bazilika között elterülő házcsoportokat a tervek szerint lebontanák és erre a helyre kerülne Budapest második legnagyobb parkja. A térség megfelelő fásításával gyönyörű új művészi városképet tárnánk fel. Egyesek azt az ellenvetést teszik, hogy a bazilika arányai, magas tornyai, aránylag alacsony kupolája és hátsó része nem érvényesülnének szerencsésen a városháza és a bazilika között épült házak eltávolítása esetén. A nagyarányú belvárosi park megfelelő fásításával azonban ezt a problémát is meg lehet oldani.

— Ez a terv a bazilika kiszabadításán kívül megoldaná az Andrassy-ut betorkollásának kérdését is. Az Andrassy-ut a Belvárosban is, parkban végződne s így legalább részben megoldódik az Andrassy-ut befejezetlenségének városesztétikai szépséghibája. Messzebbre tekintő terv már annak a kétszáz méter széles parksávnak kialakítása, amely a Király-utca és a Paulay Ede-utca között vonulna a Vilmos császár-uttól egészen a Városligetig. A két utca közé eső, legnagyobb-részt ötven évesnél régebb házak lebontásának problémája előbb-utóbb ugyis időszerűvé válik és ekkor ügyelnünk kell rá, hogy a parksáv gyönyörű városrendezési megoldását ne hagyjuk figyelmen kívül. A telkek átvétele cserével is megoldható.

— A földalatti gyorsforgalmi vasút központi nagy pályaudvarát a Városháza és a bazilika közötti park területére tervezik. A földalatti pályaudvar a mai Marokói-udvar néven ismert épületomb helyére kerülne. Ide futna be a gyorsforgalmi vasút az Andrassy-utról továbbá a Hungária-körútra elhelyezendő jövő nagy pályaudvarról, Kelenföldről és a Széll Kálmán-térről. Az egyik lejáró az Andrassy-ut tengelyébe, a másik pedig a Károly király-ut vonalába esnek.

— A gyorsvasút földalatti pályaudvara fölött kapna helyet a főváros legnagyobb autóparkja, amelyet természetesen szintén parkszerűen, fásítással oldanak meg.

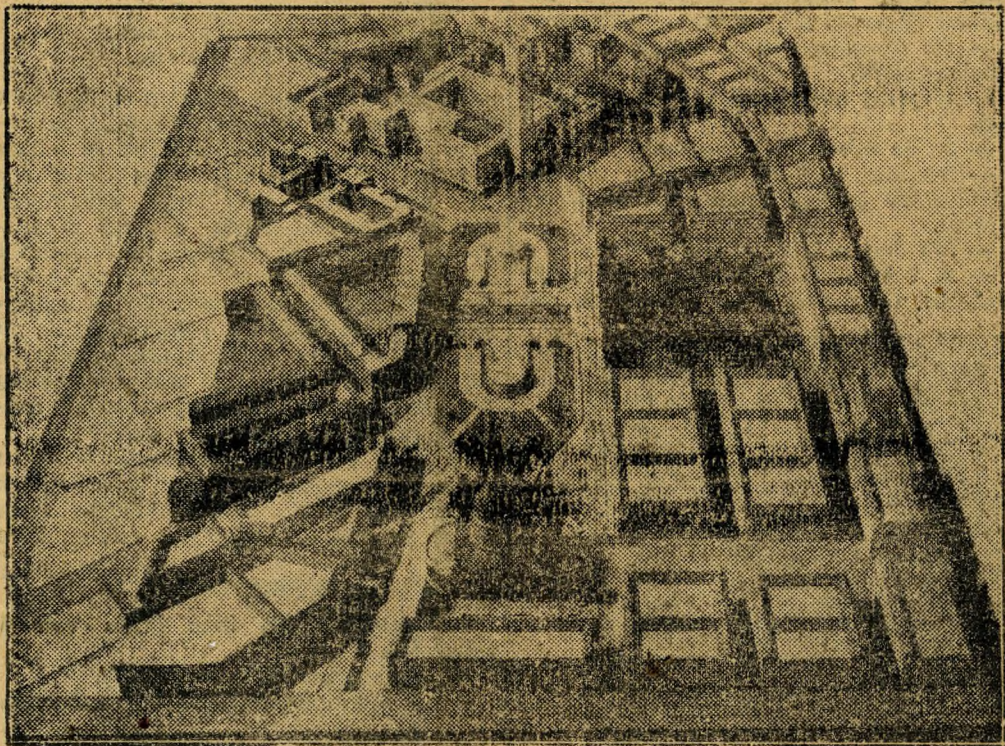
Vitéz Irsy László ezután régi kedvenc tervét említette meg:

— A dunaparti korzó különlegessége és a főváros egyik legszebb pontja lenne, ha a Vigadó-teret teraszszerűen kiépítenék a Duna fölé. A villamosnak természetesen el kell tűnnie jelenlegi helyéről s így mód kínálkozik arra, hogy a Vigadótól a dunapartig Budapest legszebb sétaterét alakítsuk ki. A vigadótéri erkély alól indulhatnak azután a sétahajók, itt lehetne rendezni a szabadtéri hangversenyeket s így a vigadótéri teraszt Budapest idegenforgalmi gyöngyszemévé lehetne kifejleszteni.

Minden terv annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle.

Reméljük, hogy a Közmunkatanács alelnöke által ismertette nagyvonalú városrendezési tervek megvalósítását csak a háborús nehézségek akadályozzák átmenetileg, de a háború győzelmes befejezése után a végrehajtás is olyan nagyvonalú lesz, mint a tervek elgondolása.

ÁBRÁNYI AURÉL

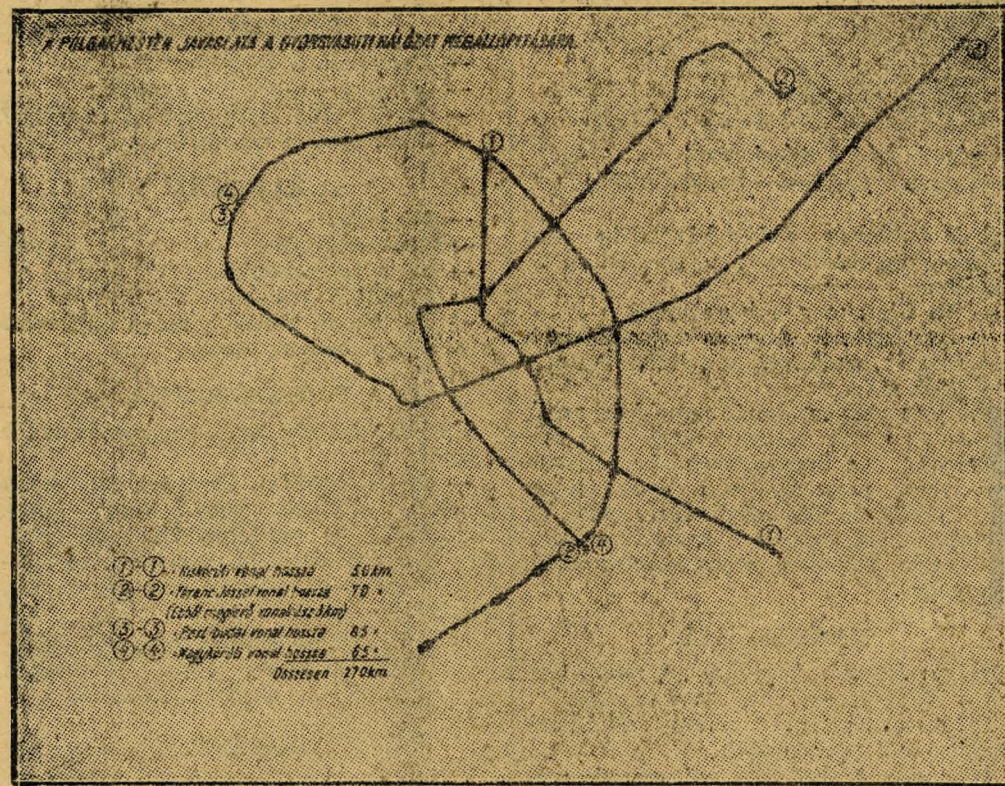

Nagy-Budapest új forumának modellje

tük vitéz Irsy Lászlót, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának alelnökét a városfejlesztés egyik legkitűnőbb szakértőjét s arról érdeklődtünk, hogy a megépítendő földalatti gyorsvasút hogyan illeszkedik bele az általános városfejlesztési programba.

— Előre elkészített pontos tervek szerint alakítjuk ki Nagy-Budapest világvárosi képét, gondosan ügyelve arra, hogy bennünket ne érhesse az a vádak, amelyekkel a mi nemzedékünk joggal illetheti az előző nemzedékeket, hogy teryszerűtlenül, az építési szempontok figyelmen kívül hagyásával szabadjára engedték a város fejlődését. Egyik legfontosabb városrendezési terv a Bel-

is azt a nézetet vallom, hogy az új városháza arra az útvonalra való, amelynek mentén a királyi Vár és a parlament épülete is emelkedik. Legalkalmasabb lenne a Ferenc József-híd és a Horthy Miklós-híd közötti szakaszra építeni a dunaparti városházát, amely így a folyam partján a királyi Várral és a parlamenttel gyönyörű háromszöget alkotna. Azok az ellentételek, amelyeket a Dunapart mentén építendő városháza ellen hoznak fel, főleg közlekedési szempontból és a hely tekintetében nem helytállóak. Ezek a kérdések műszakilag mind megoldhatók. El tudnám képzelni azonban azt is, hogy az új városháza épülete az Erzsébet-híd és a Ferenc József-híd közé kerüljön. A Váci-

- ① ①. Károlyi térnél állás 1500m
 - ② ②. Ferenc József-híd mellett 700m
 - (Központi pályaudvar) 1000m
 - ③ ③. Paulay Ede-utca mellett 800m
 - ④ ④. Városháza mellett 600m
- Dasszeen 2700m

város átalakítása, közelebről megjelölve az ugynevezett pesti „Forum” megépítése. Nem szívesen használom ugyan ezt a kifejezést, mert Budapest természetes foruma a Duna, mely mint óriási utvonal szeli ketté a várost és így a folyam partján kínálkozik a budapesti Forum kiépítésének legszebb, természetadta lehetősége. Az a terület, amelyről most, mint „Forum”-ról szó van, a mai városházától a bazilikáig terjed és a rendezésnek a városháza kérdését, a bazilika kiszabadítását, az Andrassy-ut betorkollását, a földalatti gyorsforgalmi vasút központi pályaudvarát és a Belváros autóparkját hivatott megoldani.

Megkérdeztük a Közmunkatanács al-

utca és a Dunapart között a házak itt ugyanis majdnem kivétel nélkül megértek már a lebontásra. Mindenképpen hiba volna azonban a Dunaparton kínálkozó lehetőségeket ki nem használni, mert ebben az esetben utódaink méltán tehetnének szemrehányást, mint ahogy mi is jogosan kifogásolhatjuk például az Erzsébet-híd és a Ferenc József-híd helytelen elhelyezését.

— Az ideiglenes városháza, illetőleg az új üzemi székház építési tervei már elkészültek s azokat el is fogadták. A tervek szépek, jók, nem lehet ellenük semmi kifogást emelni. Jelenleg folyamatban van a tervek részletes kidolgozása. Az építkezési nehézségek miatt elegendő idő